

Załącznik
do Uchwały Nr XXXV/395/09
Rady Miejskiej w Pisz
z dnia 23 marca 2009r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
GMINY PISZ NA LATA 2009-2011**

Spis treści:

Wprowadzenie	3
Rozdział I	
Diagnoza zjawiska narkomanii na terenie Gminy Pisz.....	4
Rozdział II	
Cele i zadania Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Pisz.....	6
Rozdział III	
Zasady finansowania i realizacja programu.....	9

Wprowadzenie

„Nikt i nigdy, kto choć raz sięgnie po narkotyki, nie może być pewny, czy i po jakim czasie się uzależni, czy jego życie nie okaże się bardzo krótkie”.

Wojciech Wanat „Odłot donikąd”

Narkomania to choroba duszy i emocji. Człowiek, który sięga po narkotyki, po pewnym czasie ma przekonanie, że jest to jedyny środek, który pomaga „załatwić” różne problemy i potrzeby. Kiedy czuje się niepewnie, kupuje jeden ze specyfików, po którym ma wrażenie, że coś się w nim na chwilę „zmienia i poprawia”.

W narkomanię rzadko popadają ludzie dorośli, najczęściej dzieci i młodzież. Narkotyki postrzegany jest przez nich jako uniwersalny środek na problemy i napięcia. Jest duże prawdopodobieństwo, że dziecko sięgnie po narkotyki lub alkohol jeżeli jego ojciec lub matka nadużywają leków czy alkoholu. Dzieci obserwują dorosłych i uczą się od nich takiego podejścia do problemu. Uciekają od kłopotów w narkotyki lub alkohol, zamiast próbować się z nimi zmierzyć. Rodzina jest pierwszą i najważniejszą szkołą życia. Relacje wewnątrz rodziny stanowią matrycę, która wyciska piętno na sposobie odnoszenia się dziecka do samego siebie i innych ludzi. Z tego względu rodzina potrzebuje wsparcia ze strony różnych instytucji państwowych, samorządowych czy społecznych. Właściwe funkcjonowanie rodziny jest też najlepszym zapleczem dla wszystkich innych działań z zakresu zapobiegania uzależnieniom. Najnowsze programy profilaktyczne nie ograniczają się do spotkań z młodzieżą, lecz włączają do swoich zadań kontakty z rodzicami i oddziaływanie na całe środowisko rodzinne. Nie ma prostych i skutecznych recept, jak całkowicie uchronić dziecko przed narkotykami, ale jedno jest pewne: im lepszy mamy kontakt z dzieckiem, tym łatwiej ustrzeżemy je przed narkotykami.

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.). Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Przy tworzeniu Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii korzystano z następujących materiałów:

- Marzena Pasek „Na pewno nie moje dziecko!”. Warszawa 1998r.
- Marek Dziewięcki „Nowoczesna Profilaktyka Uzależnień”. Kielce 2000 r.
- ulotki i broszury edukacyjne wydawane i rozpowszechniane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

ROZDZIAŁ I

Diagnoza zjawiska narkomanii na terenie Gminy Pisz

Na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Pisz oraz Młodzieżowego Punktu Konsultacji Terapii w zakresie uzależnienia od narkotyków stwierdzono, że na terenie gminy Pisz istnieje zjawisko narkomanii wśród młodzieży (do młodzieżowego punktu zgłosiło się w roku 2008 - 242 osoby).

Przeprowadzone badania w latach 2006-2008 ukazują problemy związane z używaniem środków psychoaktywnych wśród młodzieży oraz mogą posłużyć do porównania badanych zjawisk z wynikami w skali wojewódzkiej, ogólnopolskiej i europejskiej.

CEL BADANIA

Badanie, przeprowadzone wśród uczniów klas trzecich gimnazjalnych i drugich klas ponadgimnazjalnych miało na celu pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych. Podstawowymi pytaniami badawczymi były pytania o liczby młodych ludzi, którzy mieli doświadczenia z tego typu substancjami oraz stopień nasilenia tych doświadczeń. Celem badań była również próba identyfikacji i pomiaru czynników wpływających na rozmiar zjawiska, zarówno po stronie popytu jak i podaży. W badaniu poruszono zatem takie kwestie, jak dostępność substancji psychoaktywnych, zarówno w wymiarze fizycznym, jak i psychologicznym (gotowość do podjęcia prób z tymi środkami, przekonania na temat ich szkodliwości, doświadczenia w zakresie problemów związanych z ich używaniem). Wszystkie kwestie zostały poddane pomiarowi ilościowemu w celu dokonania oszacowania dla całej populacji piskiej młodzieży. Wyniki badań pokazują, że młodzież doskonale zna rynek narkotykowy. Część ankietowanych uczniów potrafi wskazać miejsca i sposoby zdobywania narkotyków.

Wśród ankietowanej młodzieży gimnazjalnej 10,2% sięgnęło po narkotyk (amfetamina) po raz pierwszy w życiu w wieku 11-15 lat, natomiast młodzież ponadgimnazjalna spróbowała tego samego narkotyku w wieku 16-18 lat w liczbie 16,1%. Około 10,3% wszystkich ankietowanych w przedziale wiekowym 11-15 lat przyznaje się do przyjmowania leków nasennych i uspakajających bez wskazań - przepisu lekarza. Na pytanie „ skąd wziąłeś tę substancję?” 10,2 % badanych odpowiada: „Kupiłem od kolegi” i taka sama liczba badanych stwierdza: „Braliśmy wspólnie w grupie przyjaciół”, 11,9% dostało od kolegi lub koleżanki, natomiast 3,4% kupiło od kogoś znanego ze słyszenia ale nie osobiście.

Miejsca, w których można dostać narkotyki to według ankietowanych:

	Ze szkół gimnazjalnych	ze szkół ponadgimnazjalnych
„nie znam takich miejsc”	49,2%	25,0%
„ulica, park”	18,6%	30,4%
„szkoła”	11,9%	44,6%
„dyskoteka, bar”	32,2%	53,6%
„mieszkanie dealera”	25,4%	35,7%
inne miejsca	5,1%	8,9%

Najczęstszym powodem sięgania po narkotyki przez ludzi młodych jest ciekawość (60,1% badanych). 8,7% sięgnęło po narkotyki, aby zapomnieć o swoich problemach, a 8,8% eksperymentowało z narkotykami, ponieważ nie chciało odstać od grupy.

Dane statystyczne z Komendy Powiatowej Policji w Pisz, dotyczące przestępczości narkotykowej:

Kategoria	ROK	wszczęte	zakończone	stwierdzone	czyny nieletnich	wykryte	% wykrycia	podejrzani	nieletni
Przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	2008	16	21	33	2	33	97,1	26	2
	2007	27	38	47	6	46	97,9	29	5

Poniższa tabela obrazuje ilość poszczególnych przestępstw z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w roku 2008 na terenie powiatu piskiego:

	<i>wszczęte</i>	<i>zakończone</i>	<i>stwierdzone</i>	<i>wykryte</i>	<i>wskaźnik wykrywalności</i>
Art. 53 ust. 1	-	-	-	-	-
Art. 56 ust. 1-2	-	-	2	2	100
Art. 56 ust. 3	-	-	1	1	100
Art. 58	1	-	3	3	100
Art. 59	-	-	3	3	100
Art. 62 ust. 1	13	18	21	20	95,2
Art. 62 ust. 2	2	-	1	1	100
Art. 63 ust. 1-2	-	3	2	3	100
Ogółem	16	21	33	33	97,1

Poniższa tabela obrazuje przedział wiekowy osób podejrzanych o naruszenie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:

Wiek podejrzanego							
	do 13 lat	13 – 16 lat	17 – 20 lat	21 – 24 lat	25 – 29 lat	30 – 39 lat	40 - ... lat
Przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	-	2	15	7	2	-	-

ROZDZIAŁ II

Cele i zadania Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Pisz

CELE

Cele strategiczne:

1. Przeciwdziałanie problemom narkomanii w Gminie Pisz.
2. Ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.
3. Ograniczenie dostępności do środków psychoaktywnych.

Cele szczegółowe:

1. Modelowanie zdrowego stylu życia poprzez:
 - a) Tworzenie alternatywnych, ciekawych możliwości spędzania czasu wolnego.
 - b) Rozszerzanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży o różne formy zajęć sportowych.
2. Wprowadzanie do szkół profesjonalnych programów profilaktycznych.
3. Podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.
4. Podejmowanie działań mających na celu integrację społeczną osób uzależnionych od narkotyków.
5. Upowszechnianie informacji o punktach pomocy dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin.

ZADANIA

Zadanie Nr 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Kontynuacja działalności Młodzieżowego Punktu Konsultacji i Terapii w zakresie uzależnień od narkotyków. Prowadzenie w ramach Punktu:
 - a) poradnictwa
 - b) terapii indywidualnej
 - c) diagnostyki
 - d) kierowania do odpowiednich ośrodków
 - e) działalności psychoedukacyjnej
2. Podjęcie działań w kierunku utworzenia grupy wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych i eksperymentujących z narkotykami.

Zadanie Nr 2

Udzielanie rodzinom w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

1. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego i prawnego (dyżury psychologa i prawnika w Ośrodku Profilaktyki i Terapii w Piszcu).
2. Współpraca z Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Piszcu.

Zadanie Nr 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Promowanie zdrowego stylu życia i aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez wspieranie działań środowiskowych kierowanych do dzieci i młodzieży, związanych z organizacją różnych form zajęć pozalekcyjnych.
2. Realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych kierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców w ramach profilaktyki szkolnej i pozaszkolnej.
3. Wdrażanie nowoczesnych metod pracy z grupą-szkolenia dla nauczycieli i wychowawców.
4. Prowadzenie różnych form edukacji rodziców (w celu budowania prawidłowych relacji rodzic-dziecko, uczenia wczesnego rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych wskazujących na używanie narkotyków).
5. Opracowanie oraz upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii (plakaty, ulotki, broszury).
6. Organizacja lokalnych imprez, konkursów, olimpiad, turniejów promujących zdrowy styl życia.
7. Udział w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych.
8. Współpraca z lokalnymi mediami w ramach przedsięwzięć związanych z realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii (informacje o formach pomocy dla młodzieży zażywającej narkotyki).

Zadanie Nr 4

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

1. Wspieranie działalności stowarzyszeń zajmujących się rozwiązywaniem problemów narkomanii.
2. Współpraca z instytucjami oświaty, kultury i sportu w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
3. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Pieszu w celu podejmowania wspólnych działań profilaktycznych poprzez:
 - a) przeciwdziałanie rozprowadzaniu narkotyków wśród dzieci i młodzieży
 - b) dokonywanie monitoringu miejsc szczególnie narażonych na działalność dealerów narkotykowych.
4. Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pieszu- podejmowanie wspólnych działań w zakresie organizowania szkoleń dla nauczycieli i rodziców.
5. Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna w Pieszu –współpraca w zakresie upowszechniania informacji o problemie narkomanii i miejscach, gdzie można uzyskać pomoc.
6. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieszu- współpraca w zakresie organizowania pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Zadanie Nr 5

Pomoc społeczna osobom uzależnionym, rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób, z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. Zawieranie kontraktów socjalnych z osobami uzależnionymi lub ich rodzinami.
2. Prowadzenie Klubu Integracji Społecznej dla osób uzależnionych.
3. Pomoc materialna i finansowa.

Zadanie realizowane jest przez pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieszu.

ROZDZIAŁ III

Zasady finansowania i realizacja programu.

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są dochody uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Program został opracowany przez Kierownika Ośrodka Profilaktyki i Terapii w Piszcu przy współpracy z członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Koordynatorami programu są: Ośrodek Profilaktyki i Terapii w Piszcu oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Realizatorami programu są: Ośrodek Profilaktyki i Terapii w Piszcu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz współpracujące instytucje i organizacje pozarządowe.

Przewodniczący Rady

Stanisław Olender